

P7_TA-PROV(2013)0099

Den globala värdekedjan för bomull

Europaparlamentets resolution av den 14 mars 2013 om hållbarhet i den globala värdekedjan för bomull (2012/2841(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 3, 6 och 21 i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av artiklarna 206 och 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av protokoll nr 4 om bomull till akten om anslutningsvillkoren för Hellenska republiken samt om anpassningarna av fördragen,
- med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) viktigaste konventioner, däribland konvention nr 138 av den 26 juni 1973 om minimiålder för tillträde till arbete, konvention nr 182 av den 17 juni 1999 om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete, konvention nr 184 av den 21 juni 2001 om arbetarskydd i lantbruket, konvention nr 87 av den 9 juli 1948 angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, konvention nr 98 av den 8 juni 1949 om konventionen angående tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten, konvention nr 141 av den 23 juni 1975 om organisationer av arbetande på landsbygden, konvention nr 155 av den 22 juni 1981 om arbetarskydd och arbetsmiljö och FN:s konvention av den 20 november 1989 om barnets rättigheter,
- med beaktande av Internationella programmet för avskaffande av barnarbete (Ipec) och UCW-programmet (Understanding Children's Work),
- med beaktande av EU:s medlemskap i internationella råvaruorgan,
- med beaktande av resultatet av det 71:a plenarmötet i Internationella rådgivande kommittén för bomull (ICAC) den 7–11 oktober 2012,
- med beaktande av resolutionen om bomull från det 95:e sammanträdet i AVS-ministerrådet i Port Vila (Vanuatu) den 10–15 juni 2012,
- med beaktande av sina resolutioner av den 25 november 2010 om mänskliga rättigheter samt sociala normer och miljönormer i internationella handelsavtal¹ och om företagens sociala ansvar och miljöansvar vid internationella handelsavtal²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet³,

¹ EUT C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

² EUT C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

³ EUT L 303, 31.10.2012, s. 1.

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om handel med råvaror, tillgång till råvaror, prisvolatilitet på marknaderna för jordbruksvaror, derivatmarknader, hållbar utveckling, vattenresurser, barnarbete och utnyttjande av barn i utvecklingsländer,
- med beaktande av sin resolution av den 15 december 2011¹, i vilken parlamentet beslutade att inte ge sitt godkännande till ingåendet av ett textilprotokoll till partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Uzbekistan på grund av farhågor om påtvingat barnarbete på bomullsfälten,
- med beaktande av FN:s initiativ Global Compact, EU:s strategi för råvaror, EU:s strategi för företagens sociala ansvar, EU:s strategi för hållbar utveckling, en konsekvent politik för utveckling och EU:s strategiska ram och handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati,
- med beaktande av kommissionens uttalande av den 14 mars 2013 om hållbarheten i den globala värdekedjan för bomull,
- med beaktande av artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Bomull är en av de mest betydande grödorna i fråga om markanvändning och en viktig källa till sysselsättning och en livsnödvändig icke-livsmedelsråvara för landsbygdssamhällen, handlare, textilindustrin och konsumenter över hela världen.
 - B. Bomull är världens mest använda naturfiber och odlas i mer än 100 länder. Omkring 150 länder är involverade i handeln med bomull.
 - C. Cirka 100 miljoner hushåll på landsbygden är involverade i bomullsproduktionen, och bomullssektorn är en betydande källa till sysselsättning och inkomst för över 250 miljoner människor inom produktions-, bearbetnings-, lagrings- och transportleden av denna jordbruksvärdekedja.
 - D. Bomullsproduktionen domineras av Kina, Indien och USA. USA, Indien, Australien och Brasilien är de största exportörerna och Kina, Bangladesh och Turkiet de största importörerna. Uzbekistan är världens femte största bomullsexportör och den sjätte största producenten.
 - E. Den övervägande delen av Bangladeshs bomullsimport används för exportinriktade textil- och beklädnadsprodukter, vilka utgör 80 % av all export av förädlade varor. Den största delen av de textil- och beklädnadsprodukter som landet tillverkar exporteras till industriländer, särskilt till EU:s medlemsstater, Kanada och USA.
 - F. Bomull odlas för närvarande i EU på en yta av 370 000 hektar av cirka 100 000 producenter, främst i Grekland och Spanien, som producerar 340 000 ton rensad bomull varje år, vilket utgör 1 % av den globala produktionen av rensad bomull.
 - G. EU blev en nettoexportör av bomull 2009 och har en exportmarknadsandel på 2,8 %, med Turkiet, Egypten och Kina som huvudsakliga exportdestinationer.
 - H. EU:s textil- och beklädnadsindustri uppvisade ett exportvärde på totalt 39 miljarder euro

¹ Antagna texter, P7_TA(2011)0586.

2011, och den sysselsätter över 1,8 miljoner arbetstagare i 146 000 företag över hela EU¹.

- I. Bomullens ekologiska fotavtryck mångdubblas av att det används överdrivna mängder av bekämpningsmedel (7 procent av världsförbrukningen), insektsbekämpningsmedel (15 procent av världskonsumtionen) och vatten, så att marken förstörs och förorenas och den biologiska mångfalden går förlorad.
- J. Den största delen av den globala bomullsskörden kommer från konstbevattnade arealer, vilket i hög grad belastar färskvattenresurserna. Bomullsodlingen orsakar större utsläpp av insektsbekämpningsmedel i världen än någon annan gröda.
- K. EU är den största givaren av bomullsrelaterat utvecklingsbistånd via partnerskapet mellan EU och Afrika om bomull och andra program², och var 2009 världens största importör av textil- och beklädnadsprodukter från de minst utvecklade länderna.
- L. Reformen av unionens allmänna preferenssystem (GSP)³ kommer genom systemet GSP+ att stärka incitamenten till respekt för grundläggande mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter och för miljöskydd och goda styrelseformer.
- M. Barnarbetets verkliga omfattning i värdekedjan för bomull är svårt att bedöma på grund av de ofullständiga och fragmenterade uppgifter som föreligger.
- N. Enligt ILO är mer än 215 miljoner barn i världen barnarbetare och 60 % av dem arbetar inom jordbruket⁴.
- O. Med barnarbete avses i denna resolution barnarbete enligt definitionen i ILO:s konventioner nr 138 om minimiålder för tillträde till arbete och nr 182 om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete.
- P. Det förekommer olika former av barnarbete och tvångsarbete i de flesta av de stora bomullsproducerande länderna i världen i förbindelse med odling, skörd av frön och fiber, sådd och rensning av bomull⁵.
- Q. Barnarbete och tvångsarbete inom bomulls- och textilsektorerna kan inte hanteras isolerat från dess huvudsakliga orsaker, det vill säga fattigdomen på landsbygden och bristen på alternativa inkomstkällor, otillräckligt skydd av barnets rättigheter, avsaknad av obligatorisk skolgång för alla barn, lokalsamhällets rigida strukturer och rådande attityder.

¹ *The EU-27 Textile and Clothing Industry in the year 2011*, EU:s textil- och konfektionsindustriorganisation (Euratex), 2011.

² Det totala värdet för utvecklingsbiståndet till afrikansk bomullsindustri från EU och dess medlemsstater sedan 2004 överstiger 350 miljoner euro. Se WTO:s uppgifter om utvecklingsbistånd till bomull, 31/05/2012.

³ Antagna texter, P7_TA(2012)0241.

⁴ ILO-IPEC, *Global Child Labour Developments: Measuring Trends from 2004 to 2008*, 2011.

⁵ *Literature Review and Research Evaluation relating to Social Impacts of Global Cotton Production for ICAC Expert Panel on the Social, Environmental and Economic Performance of Cotton (Seep)*, juli 2008.

- R. Arbetsvillkoren, bland annat hälso- och säkerhetsstandarder och lönenivåer, utgör fortfarande en källa till stor oro inom bomullsproduktionen och textil- och beklädnadssektorn, särskilt i de minst utvecklade länderna och utvecklingsländerna. Enbart i Bangladesh har 470 personer dött sedan 2006 i eldsvådor som brutit ut i textilfabriker.
- S. ICAC är ett forum för 41 länder som producerar, använder och driver handel med bomull och har som målsättning att förbättra insynen på bomullsmarknaden genom att informera, främja internationellt samarbete, samla in statistiska data samt tillhandahålla teknisk information om och prognoser för bomulls- och textilmarknaderna.
- T. ICAC är en av de få internationella råvaruorgan som EU ännu inte är medlem av. Sju EU-medlemsstater är för närvarande medlemmar av ICAC.
- U. Bomullen är viktig för EU:s handels-, utvecklings- och jordbruksmål.
- V. EU:s anslutning till ICAC skulle stärka samarbetet i bomullsfrågor och göra unionens åtgärder mer samstämda samt öka EU:s inflytande i fastställandet av ”bomullsgendan”.
- W. Medlemskap i ICAC skulle göra det möjligt för EU att förbättra tillgången till information och analytiska utlåtanden, samt främja förbindelser och partnerskap mellan textilsektorn, bomullsproducenter och offentliga myndigheter.
- X. Parlamentet kommer att anmodas att ge sitt godkännande till unionens anslutning till ICAC.
1. Europaparlamentet kräver fortsatta insatser för att bekämpa handelssnedvridande åtgärder och för att förbättra transparensen på marknaderna för råvaruderivat.
 2. Europaparlamentet uppmanar bestämt alla berörda parter inom bomullssektorn att utan ytterligare dröjsmål samarbeta inom ramen för ICAC i syfte att drastiskt minska miljöförstöringen, inbegripet vattenfotavtrycket och användningen av insektsbekämpningsmedel. Parlamentet understryker att sådana ohållbara produktionsmetoder äventyrar den framtida bomullsproduktionen. Parlamentet anser att unionens anslutning till ICAC är av största vikt för att i detta avseende utarbeta ett gemensamt arbetsprogram inom ICAC.
 3. Europaparlamentet understryker vikten av att bekämpa människorättskränkningar, kränkningar av arbetstagarnas rättigheter och miljöförstöring längs hela värdekedjan för bomull, inbegripet inom textil- och beklädnadssektorerna. Parlamentet föreslår att ICAC utvecklar möjligheter för frivilligorganisationer att utföra en oberoende övervakning av människorättskränkningar genom hela värdekedjan för bomull, och uppmanar unionen att verka för detta efter anslutningen till ICAC.
 4. Europaparlamentet betonar att det är mycket viktigt att skapa rätta förutsättningar så att små producenter i utvecklingsländer kan få tillgång till de huvudsakliga värdekedjor som levererar till EU:s textil- och beklädnadsindustri, förflytta sig uppåt i värdekedjan för bomull, textilier och beklädnad och ta tillvara potentialen för ekologisk och rättvisemärkt bomull. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka hur lagstiftningen om offentlig upphandling i EU kan stärka upptaget av rättvisemärkt bomull.

5. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att i samband med förhandlingarna om europeiska partnerskapsavtal och nationella utvecklingsplaner inom ramen för finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete intensifiera insatserna för att stödja nationella och regionala bomullsstrategier i de bomullsproducerande minst utvecklade länderna.
6. Europaparlamentet fördömer i starka ordalag användningen av barnarbete och tvångsarbete på bomullsfälten.
7. Europaparlamentet anser att endast en heltäckande och samordnad ram, som behandlar de grundläggande orsakerna till barnarbete och tvångsarbete och genomförs i ett långsiktigt perspektiv, kan leda till en mer hållbar värdekedja för bomull. Parlamentet uppmanar dock EU att ta alla anklagelser om slaveri och tvångsarbete i värdekedjan för bomull på allvar och att agera med hjälp av lämpliga påföljder.
8. Europaparlamentet understryker att bomullssektorns hållbarhet beror på berörda producenter, handlare, råvaruleverantörer, textilproducenter, detaljhandlare, varumärken, regeringar, civilsamhälle och konsumenter. Parlamentet påminner om att systemen för rättvis handel möjliggör ett närmare samarbete mellan konsumenter och producenter, bland annat inom bomullssektorn, och deras kompetens och bästa praxis bör utvärderas av kommissionen.
9. Europaparlamentet uppmanar alla bomullsproducerande länder att skapa förutsättningar som möjliggör en korrekt övervakning och rapportering om arbetsförhållandena inom bomullssektorn via regeringen, industrin, oberoende frivilligorganisationer och fackföreningarna och att stödja jordbrukarorganisationernas och fackföreningarnas insatser för att höja inkomstnivåerna och förbättra arbetsförhållandena på bomullsfälten. Parlamentet understryker att de som arbetar i bomullssektorns tyngsta delar måste få en skälig inkomst från sitt arbete och en andel av de bomullsproducerande ländernas vinster.
10. Europaparlamentet välkomnar initiativen ”Better Cotton Initiative”, ”Cotton Made in Africa”, ”Global Organic Textile Standard” och andra initiativ som omfattar flera intressenter och som syftar till att öka hållbarheten inom bomulls- och textilvärdekedjan.
11. Europaparlamentet uppmanar med kraft de länder som ännu inte har ratificerat FN:s konvention om barnets rättigheter och ILO:s konventioner nr 138 och 182 samt ILO:s konventioner nr 87, 98, 141 och 155 att ratificera och genomföra dessa omgående. Parlamentet anser att regeringarna bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att öka medvetenheten om befintliga nationella och internationella bestämmelser om barnarbete och grundläggande ILO-konventioner längs hela värdekedjan för bomull.
12. Europaparlamentet påminner om att de förmåner som beviljas genom unionens allmänna preferenssystem, som är unionens främsta handelspolitiska instrument för att främja grundläggande mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter och hållbar utveckling, tillfälligt kan upphävas vid händelse av allvarliga och systematiska kränkningar av de grundläggande mänskliga rättigheter eller arbetstagares rättigheter som fastställs i FN:s och ILO:s grundläggande konventioner. Parlamentet betonar de europeiska företagens ansvar för att leva upp till dessa standarder inom ramen för sina försörjningskedjor.

13. Europaparlamentet understryker vikten av den särskilda stimulansordningen för hållbar utveckling och gott styre (GSP+).
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka och, om lämpligt, förelägga Europaparlamentet ett lagstiftningsförslag om en effektiv mekanism för att spåra varor som producerats med hjälp av barnarbete eller tvångsarbete.
15. Europaparlamentet uppmanar rådet att fatta beslut om förfarandena för medlemskap i ICAC, så att unionen kan ansluta sig till ICAC med exklusiv befogenhet.
16. Europaparlamentet uppmanar aktörerna i värdekedjan för bomull att undvika ensidiga åtgärder såsom exportförbud, att sträva efter att öka insynen och samordningen för att minska prisvolatiliteten och spekulationsmöjligheterna samt verka för att säkra spårbarhet av bomullsfiberhandeln på den öppna marknaden.
17. Europaparlamentet anser att det är viktigt att skydda bomullsproduktionen i unionen och att därför förstärka övergångsåtgärderna för omstrukturering av de mesta berörda regionerna.
18. Europaparlamentet uppmanar ICAC att regelbundet via sin expertpanel om den sociala, miljömässiga och ekonomiska prestandan när det gäller bomull (Seep) utvärdera de sociala och miljömässiga konsekvenserna av bomullsproduktionen och att offentliggöra utvärderingsresultatet.
19. Europaparlamentet uppmanar ICAC att överväga möjligheten att skapa ett effektivt globalt märkningssystem som garanterar att produkterna har framställts utan barnarbete eller tvångsarbete i något skede av försörjningskedjan eller produktionsprocessen.
20. Europaparlamentet uppmanar Kina, som är den största bomullsmarknaden med de största bomullsreserverna, att överväga att ansluta sig till ICAC och spela en konstruktiv roll inom bomullssektorn. Parlamentet uppmanar dessutom Kina att med kraft bekämpa användningen av barnarbete och tvångsarbete inom bomulls- och textilsektorerna.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att
 - i. regelbundet rapportera till Europaparlamentet om sitt arbete och sin verksamhet inom internationella råvaruorgan, däribland ICAC,
 - ii. utnyttja ICAC-medlemskapets potential fullt ut för att främja ökad marknadsinsyn inom bomulls- och beklädnadsindustrin och hållbarhet,
 - iii. snabbt reagera på eventuella exportrestriktioner för bomull och andra åtgärder som leder till en kraftig prisvolatilitet,
 - iv. fortsätta se till att EU:s bomullsodlare, reinsare, handlare och forskare får sina röster hörda inom ramen för ICAC,
 - v. förbättra samordningen, insamlingen av statistiska data, utarbetandet av prognoser, informationsutbytena och övervakningen av de globala bomullsleverans- och värdekedjorna.

22. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, ICAC, ILO, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD), FN:s barnfond (Unicef), Världsbanken, Världshandelsorganisationen (WTO) samt Kinas regering.